

ZAAKNR.	X-17032402		
DOC.NR	IN-1785482		
- 5 DEC 2017	AFD.		
	TEAM	FIN	
	KOPIE	gnffie8	
INGEKOMEN GEMEENTE LAARBEEK			

De raad van de gemeente Laarbeek
Postbus 190
5740 AD BEEK EN DONK

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp
Begroting

Geachte raadsleden,

Door erop toe te zien dat de lokale overheden hun maatschappelijke taken goed uitvoeren, dragen we bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. Respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen en raden is het uitgangspunt.

Financieel Toezicht

In deze brief informeren wij u over onze toezichtbevindingen vanuit financieel toezicht.

Uw gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluiten wij, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of uw gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt. Hiermee dragen wij bij aan het voorkomen dat uw gemeente een structureel tekort op de begroting krijgt, wat u mogelijk zelf niet kunt oplossen.

Criteria waaraan wij toetsen

Wij hebben uw begroting 2018 beoordeeld volgens de methodiek van risicogericht en proportioneel financieel toezicht. In onze factsheet 'financieel toezicht' is hier meer over te lezen. Hierbij hebben wij ook de uitkomsten van de jaarrekening 2016 betrokken. Over een aantal belangrijke toetsingsaspecten en ontwikkelingen over het financieel toezicht hebben wij u in de brief van 31 maart 2017, kenmerk 4168878, geïnformeerd.

Oordeel

De door u vastgestelde begroting 2018 en de bijbehorende meerjarenraming 2019-2021 hebben wij tijdig ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de begroting 2018 niet structureel en reëel in evenwicht is. Het is echter voor ons voldoende

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

P. (Patrick) van den Brand

Telefoon

(073) 681 26 58

Email

pvdbrand@brabant.nl

Bijlage(n)

-

aannemelijk dat dit evenwicht uiteindelijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand zal worden gebracht. Voor uw gemeente is daarom voor het begrotingsjaar 2018 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. Hierbij behoort dat u begrotingswijzigingen 2018 binnen twee weken na vaststelling alleen ter kennisname aan ons inzendt.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Op basis van de criteria in ons Beleidskader IBT 2016-2019 beoordelen wij uw begroting als 'voldoet met kanttekeningen'. Uw gemeente krijgt de kleur 'oranje' op de kaart, die wij in april 2018 op onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht zullen publiceren.

Toezichtbevindingen

Uit ons onderzoek blijkt dat uw meerjarenraming 2019-2021 voldoet aan het wettelijk criterium van structureel en reëel evenwicht. Naar aanleiding van ons onderzoek merken wij het volgende op.

Taakstelling inverdieneffect Peelsamenwerking

Bij de begroting 2016 en 2017 hebben wij vraagtekens geplaatst bij de door u geraamde taakstelling "inverdieneffecten Peelsamenwerking" van € 89.000, omdat deze taakstelling niet concreet was onderbouwd. Wij vinden het positief dat u deze taakstelling voor een bedrag van € 51.000 inmiddels heeft gerealiseerd. In de begroting 2018 raamt u nog een restant-taakstelling van € 38.000. Op basis van de overige ontwikkelingen binnen de peelsamenwerking, het sociaal domein van de Peelgemeenten en overige ontwikkelingen rondom samenwerking (bijv. op het gebied van belastingen) is uw verwachting dat concreet invulling kan worden gegeven aan deze restant-taakstelling. Ondanks deze ontwikkelingen beschouwen wij deze restant-taakstelling nog steeds niet als voldoende reëel. Dit betekent dat wij de (meerjaren)begrotingsruimte 2018-2021 met € 38.000 negatief hebben bijgesteld.

Decentralisaties sociaal domein

Wij constateren dat u de ramingen voor de drie decentralisaties in het sociaal domein budgettair neutraal in de (meerjaren)begroting 2018-2021 heeft verwerkt. Uit het resultaat van de jaarrekening 2016 blijkt echter dat er sprake is van een financieel tekort voor de drie decentralisaties. Op basis van uw gegevens blijkt dat ook in 2017 waarschijnlijk sprake zal zijn van een financieel tekort voor de drie decentralisaties. Wij plaatsen daarom vraagtekens bij de realiteit van het budgettair neutraal ramen van de drie decentralisaties in de (meerjaren)begroting 2018-2021. Het is van groot belang dat de financiële ramingen voor de drie decentralisaties zijn gebaseerd op reële verwachtingen. Gezien de belangrijke invloed die de drie decentralisaties hebben op de financiële positie van uw gemeente, verwachten wij dat u de ontwikkelingen binnen de drie decentralisaties goed blijft monitoren, de risico's periodiek worden herijkt en u waar nodig maatregelen treft om financieel bij te sturen.

Prestentatie structurele begrotingssaldi

Volgens artikel 189 van de Gemeentewet moet u er op toezien dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het valt ons op dat u bij de presentatie van de begrotingssaldi niet aangeeft of dit de structurele saldi zijn. Om het inzicht te vergroten en een juist beeld te krijgen of een begroting al dan niet structureel en reëel in evenwicht is, dringen wij er bij u op aan het overzicht van incidentele baten en lasten te betrekken bij de presentatie van de structurele saldi van de (meerjaren)begroting. Wij verwijzen in dit verband naar onze 'Handreiking structureel begrotingssaldo' op onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Onze toezichtbevindingen zijn afgestemd met onze contactpersoon van uw gemeente.

Wij vertrouwen erop met onze toezichtbevindingen een zinvolle bijdrage te leveren aan de verdere optimalisering van uw begroting.

Totaaloverzicht toezichtgebieden IBT

Aan het eind van 2018 sturen wij u een totaaloverzicht van de uitkomsten van ons systematisch toezicht op de IBT gebieden Archief- en informatiebeheer, Financieel toezicht, Huisvesting vergunninghouders, Monumentenzorg, Omgevingsrecht en Ruimtelijke Ordening.

Tot slot

Voor meer informatie over het financieel toezicht door de Provincie Noord-Brabant verwijzen wij u naar het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 'Kwestie van evenwicht!' en naar onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer P. van den Brand van ons team IBT financieel toezicht. Hij is op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer (073) 681 26 58.

Een kopie van deze brief hebben wij aan uw college van burgemeester en wethouders gestuurd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Mw. drs. E. Breebaart,
afdelingshoofd Interbestuurlijk Toezicht

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

ZAAKNR.	
DOC.NR.	
- 5 DEC 2017	
AFD.	
TEAM	
KOPIE	
INGEKOMEN GEMEENTE LAARBEEK	

De raad van de gemeente Laarbeek
Postbus 190
5740 AD BEEK EN DONK

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

KOPIE BRIEF

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Begroting

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

P. (Patrick) van den Brand

Telefoon

(073) 681 26 58

Email

pvdbrand@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geachte raadsleden,

Door erop toe te zien dat de lokale overheden hun maatschappelijke taken goed uitvoeren, dragen we bij aan een bestendig en veilig Brabant met een sterk openbaar bestuur. Een bestuur waar de inwoners op kunnen vertrouwen. Respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen en raden is het uitgangspunt.

Financieel Toezicht

In deze brief informeren wij u over onze toezichtbevindingen vanuit financieel toezicht.

Uw gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluiten wij, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of uw gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt. Hiermee dragen wij bij aan het voorkomen dat uw gemeente een structureel tekort op de begroting krijgt, wat u mogelijk zelf niet kunt oplossen.

Criteria waaraan wij toetsen

Wij hebben uw begroting 2018 beoordeeld volgens de methodiek van risicogericht en proportioneel financieel toezicht. In onze factsheet 'financieel toezicht' is hier meer over te lezen. Hierbij hebben wij ook de uitkomsten van de jaarrekening 2016 betrokken. Over een aantal belangrijke toetsingsaspecten en ontwikkelingen over het financieel toezicht hebben wij u in de brief van 31 maart 2017, kenmerk 4168878, geïnformeerd.

Oordeel

De door u vastgestelde begroting 2018 en de bijbehorende meerjarenraming 2019-2021 hebben wij tijdig ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de begroting 2018 niet structureel en reëel in evenwicht is. Het is echter voor ons voldoende

aannemelijk dat dit evenwicht uiteindelijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand zal worden gebracht. Voor uw gemeente is daarom voor het begrotingsjaar 2018 het normaal geldend repressief toezicht van kracht. Hierbij behoort dat u begrotingswijzigingen 2018 binnen twee weken na vaststelling alleen ter kennisname aan ons inzendt.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Op basis van de criteria in ons Beleidskader IBT 2016-2019 beoordelen wij uw begroting als 'voldoet met kanttekeningen'. Uw gemeente krijgt de kleur 'oranje' op de kaart, die wij in april 2018 op onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht zullen publiceren.

Toezichtbevindingen

Uit ons onderzoek blijkt dat uw meerjarenraming 2019-2021 voldoet aan het wettelijk criterium van structureel en reëel evenwicht. Naar aanleiding van ons onderzoek merken wij het volgende op.

Taakstelling inverdieneffect Peelsamenwerking

Bij de begroting 2016 en 2017 hebben wij vraagtekens geplaatst bij de door u geraamde taakstelling "inverdieneffecten Peelsamenwerking" van € 89.000, omdat deze taakstelling niet concreet was onderbouwd. Wij vinden het positief dat u deze taakstelling voor een bedrag van € 51.000 inmiddels heeft gerealiseerd. In de begroting 2018 raamt u nog een restant-taakstelling van € 38.000. Op basis van de overige ontwikkelingen binnen de peelsamenwerking, het sociaal domein van de Peelgemeenten en overige ontwikkelingen rondom samenwerking (bijv. op het gebied van belastingen) is uw verwachting dat concreet invulling kan worden gegeven aan deze restant-taakstelling. Ondanks deze ontwikkelingen beschouwen wij deze restant-taakstelling nog steeds niet als voldoende reëel. Dit betekent dat wij de (meerjaren)begrotingsruimte 2018-2021 met € 38.000 negatief hebben bijgesteld.

Decentralisaties sociaal domein

Wij constateren dat u de ramingen voor de drie decentralisaties in het sociaal domein budgettair neutraal in de (meerjaren)begroting 2018-2021 heeft verwerkt. Uit het resultaat van de jaarrekening 2016 blijkt echter dat er sprake is van een financieel tekort voor de drie decentralisaties. Op basis van uw gegevens blijkt dat ook in 2017 waarschijnlijk sprake zal zijn van een financieel tekort voor de drie decentralisaties. Wij plaatsen daarom vraagtekens bij de realiteit van het budgettair neutraal ramen van de drie decentralisaties in de (meerjaren)begroting 2018-2021. Het is van groot belang dat de financiële ramingen voor de drie decentralisaties zijn gebaseerd op reële verwachtingen. Gezien de belangrijke invloed die de drie decentralisaties hebben op de financiële positie van uw gemeente, verwachten wij dat u de ontwikkelingen binnen de drie decentralisaties goed blijft monitoren, de risico's periodiek worden herijkt en u waar nodig maatregelen treft om financieel bij te sturen.

Prestentatie structurele begrotingssaldi

Volgens artikel 189 van de Gemeentewet moet u er op toezien dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het valt ons op dat u bij de presentatie van de begrotingssaldi niet aangeeft of dit de structurele saldi zijn. Om het inzicht te vergroten en een juist beeld te krijgen of een begroting al dan niet structureel en reëel in evenwicht is, dringen wij er bij u op aan het overzicht van incidentele baten en lasten te betrekken bij de presentatie van de structurele saldi van de (meerjaren)begroting. Wij verwijzen in dit verband naar onze 'Handreiking structureel begrotingssaldo' op onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998

Onze toezichtbevindingen zijn afgestemd met onze contactpersoon van uw gemeente.

Wij vertrouwen erop met onze toezichtbevindingen een zinvolle bijdrage te leveren aan de verdere optimalisering van uw begroting.

Totaaloverzicht toezichtgebieden IBT

Aan het eind van 2018 sturen wij u een totaaloverzicht van de uitkomsten van ons systematisch toezicht op de IBT gebieden Archief- en informatiebeheer, Financieel toezicht, Huisvesting vergunninghouders, Monumentenzorg, Omgevingsrecht en Ruimtelijke Ordening.

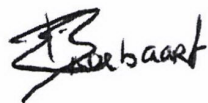
Tot slot

Voor meer informatie over het financieel toezicht door de Provincie Noord-Brabant verwijzen wij u naar het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 'Kwestie van evenwicht!' en naar onze website www.brabant.nl/financieeltoezicht.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer P. van den Brand van ons team IBT financieel toezicht. Hij is op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer (073) 681 26 58.

Een kopie van deze brief hebben wij aan uw college van burgemeester en wethouders gestuurd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Mw. drs. E. Breebaart,
afdelingshoofd Interbestuurlijk Toezicht

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Datum

4 december 2017

Ons kenmerk

C2217271/4276998